Облік і оподаткування

УДК 657; 336.5;658,82

Баланюк Іван Федорович
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри обліку і оподаткування
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Balaniuk Ivan
Dr.Sc. (Economics), Professor,
Head at the Department of accounting and taxation
Vasyl Stefanyk Carpathian National University
ORCID: 0000-0002-8320-6383

Жолоб Роман Васильович
аспірант спеціальності 071 "Облік і оподаткування"
Карпатського національного університету імені Василя Стефаника
Zholob Roman
Postgraduate Student of the Specialty 071 «Accounting and Taxation»
Vasyl Stefanyk Carpathian National University
ORCID: 0009-0008-6689-7822

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ЗБУТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ І КОНТРОЛЮ
DIGITAL TECHNOLOGIES IN ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT FOR SALES COST MANAGEMENT AS A TOOL OF ECONOMIC ANALYSIS AND CONTROL

Анотація. *Вступ. Стаття присвячена питанням використання цифрових технологій в обліково-аналітичному забезпеченні управління*

витратами на збут як інструменту економічного аналізу і контролю. Особлива увага приділяється адаптації існуючих систем аналізу та контролю до вимог сучасної цифрової економіки.

Мета. Метою статті є обґрунтування впливу цифрових технологій на управління витратами на збут з використанням економічного аналізу і контролю в підприємствах.

Матеріали і методи. У науковому дослідженні використано праці вітчизняних науковців з питань обліково-аналітичного забезпечення управління витратами, цифрових технологій, економічного аналізу і контролю в умовах цифрових трансформацій.

Для дослідження впливу цифрових технологій у забезпеченні управління витратами на збут використано описовий метод при обґрунтуванні облікової, аналітичної та контролюючої підсистем. Для забезпечення управління витратами на збут використано метод порівняння цифрових технологій та їх вплив на обліково-аналітичне забезпечення. Графічний метод використано для візуалізації системи обліково-аналітичного забезпечення управління витратами на збут. Для обґрунтування висновків дослідження використано методи синтезу та узагальнення.

Результати. Розглянуто основні підсистеми обліково-аналітичного забезпечення, зокрема облікова, аналітична та контролююча, їх роль у формуванні достовірної інформаційної бази для прийняття управлінських рішень. Проаналізовано вплив цифрових технологій, таких як ERP-системи, великі дані, штучний інтелект, хмарні рішення та бізнес-аналітика, на підвищення ефективності економічного аналізу і контролю та оптимізацію збутових витрат. Запропоновано шляхи інтеграції інноваційних цифрових рішень для посилення управлінських функцій підприємства.

Перспективи. Визначено перспективи подальших досліджень у напрямках: удосконалення методології впровадження цифрових технологій; розробки нових алгоритмів штучного інтелекту для поглибленого аналізу витрат на виробництво; інтеграції обліку з платформами прогнозування і планування для підвищення адаптивності управлінських рішень.

Ключові слова: *облік витрат, збут, аналітичне забезпечення, облікове забезпечення, управління витратами, економічний аналіз, економічний контроль, цифрові технології.*

Summary. *Introduction. The article is devoted to the issues of using digital technologies in accounting and analytical support of sales cost management as a tool of economic analysis and control. Special attention is paid to the adaptation of existing analysis and control systems to the requirements of the modern digital economy.*

Purpose. The purpose of the article is to substantiate the impact of digital technologies on sales cost management using economic analysis and control in enterprises.

Materials and methods. The study used the works of domestic and foreign scholars on the issues of innovative community development, digital transformation of local government, and strategic management.

To study the impact of digital technologies in ensuring sales cost management, a descriptive method was used in substantiating the accounting, analytical and control subsystems. To ensure sales cost management, a method of comparing digital technologies and their impact on accounting and analytical support was used. The graphical method was used to visualize the system of accounting and analytical support of sales cost management. To substantiate the conclusions of the study, synthesis and generalization methods were used.

Results. The main subsystems of accounting and analytical support are considered, in particular accounting, analytical and control, their role in forming a reliable information base for making management decisions. The impact of digital technologies, such as ERP systems, big data, artificial intelligence, cloud solutions and business analytics, on increasing the efficiency of economic analysis and control and optimizing sales costs is analyzed. Ways of integrating innovative digital solutions to strengthen the management functions of the enterprise are proposed.

Prospects. Prospects for further research have been identified in the following areas: improving the methodology for implementing digital technologies; developing new artificial intelligence algorithms for in-depth analysis of production costs; integrating accounting with forecasting and planning platforms to increase the adaptability of management decisions.

Key words: *cost accounting sales analytical support accounting support cost management economic analysis economic control digital technologies.*

Постановка проблеми. В сучасних умовах функціонування підприємств значну роль у забезпеченні їхньої ефективності та конкурентоспроможності відіграє якісне управління витратами на збут. З огляду на зростаючу складність ринкових відносин, підвищення вимог до прозорості та точності інформації, а також стрімкий розвиток цифрових технологій, виникає потреба у вдосконаленні систем обліково-аналітичного забезпечення. Водночас існуючі методи управління витратами на збут часто не забезпечують достатнього рівня контролю та оперативного реагування на відхилення від планових показників, що негативно впливає на фінансові результати підприємства.

Одним із ключових викликів є інтеграція цифрових технологій у процес обліково-аналітичного забезпечення управління витратами, що дозволило б підвищити ефективність економічного аналізу і контролю.

Впровадження таких технологій потребує системного підходу до організації інформаційних потоків, удосконалення методів збору, обробки та аналізу даних, а також розробки нових інструментів для прийняття управлінських рішень. Отже, актуальним є дослідження впливу цифрових технологій на підвищення якості обліково-аналітичного забезпечення управління витратами на збут у контексті економічного аналізу та контролю підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження питання обліково-аналітичного забезпечення управління витратами на збут активно розвиваються науковцями. Зокрема, О.М. Поліщук у своїй публікації розглядає основні аспекти формування інформаційної бази для управління витратами підприємства, зокрема в умовах сталого розвитку [1]. Г.М. Колісник, Р.С. Шулла та В.В. Левкулич у статті аналізують роль обліково-аналітичної інформації в стратегічному управлінні витратами, підкреслюючи її значення для забезпечення фінансової стійкості та конкурентоспроможності організації [2]. Питання формування обліку фінансових результатів підприємств розглядає І.Ф. Баланюк, Д.І. Шеленко, Т.Л. Іванюк, І.В. Жовнір та Т.П. Банашкевич акцентуючи увагу на методичних підходах до відображення доходів і витрат, їх аналітичному забезпеченні та впливі на прийняття управлінських рішень в умовах цифровізації облікових процесів [3, с. 182]. Н.С. Сікач досліджує структуру та функції обліково-аналітичного забезпечення, акцентуючи увагу на його ролі у формуванні ефективної системи управління витратами [4]. Б.В. Бешлей аналізує роль облікової системи в управлінні витратами на збут, визначаючи її як основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень [5].

У сучасних наукових дослідженнях значна увага приділяється вивченню впливу цифрових технологій на процеси управління підприємствами. Зокрема, О. Лебідь аналізує ступінь інформатизації

українських організацій, систематизує переваги та ризики цифрової трансформації та визначає основні фактори, що стримують впровадження цифрових рішень на вітчизняних підприємствах [6]. В.М. Андрусяк, І.О. Хорошилова та Н.В. Смірнова у своїй статті досліджують особливості впливу цифровізації на облікові та аудиторські системи, підкреслюючи роль інноваційних технологій у підвищенні точності і ефективності обліково-аналітичних процесів [7]. Т. Гринько, Т. Гвініашвілі та М. Каліберда у роботі розглядають питання трансформації стратегічного управління в контексті цифровізації економіки, акцентуючи на необхідності адаптації управлінських моделей до нових технологічних викликів [8].

Окремого значення набувають дослідження розвитку та формування поняття економічного контролю як важливої складової системи бухгалтерського обліку. Зокрема, І. Баланюк, Б. Іваночко, Т. Кузьмін, І. Мельник визначають економічний контроль, як комплексний процес перевірки, моніторингу та оцінювання діяльності підприємства з метою забезпечення відповідності його функціонування економічній меті, ефективного використання фінансових, матеріальних та людських ресурсів, дотримання законодавчих, етичних і соціальних норм, а також виконання соціальних, екологічних та громадських функцій [9]. Ефективність контролю облікової інформації та результативність прийняття управлінських рішень значною мірою залежать від рівня її аналітичної обробки. Водночас роль економічного аналізу як інструменту обробки та інтерпретації облікових даних досліджується в наукових працях учених. Так, К. Ілляшенко досліджує місце й взаємозв'язок економічного аналізу й обліково-інформаційного забезпечення діяльності підприємств [10]. Ю. Черневий, В. Мацко, Б. Іваночко, І. Мельник, І. Баланюк стверджують, що економічний аналіз має інтегруватися в бухгалтерський облік як його невід'ємна складова, яка забезпечує опрацювання інформації про діяльність

підприємства перед її передаванням зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття управлінських рішень, оскільки завдяки інтегрованому економічному аналізу інформація стає значно ціннішою [11].

Незважаючи на ґрунтовні наукові дослідження у сфері обліково-аналітичного забезпечення, цифровізації облікових процесів та розвитку економічного аналізу та контролю, окремі прикладні аспекти залишаються недостатньо розкритими. Зокрема, потребують подальшого уточнення питання адаптації теоретичних положень до конкретних напрямів господарської діяльності підприємства. Особливо це стосується витрат на збут, які в сучасних умовах конкуренції та цифровізації каналів реалізації істотно впливають на фінансові результати підприємства. Їх складна структура та динамічність зумовлюють необхідність удосконалення методичних підходів до обліку, аналізу й контролю з метою підвищення ефективності управлінських рішень.

Постановка завдання. Метою дослідження є визначення ролі цифрових технологій у вдосконаленні обліково-аналітичного забезпечення управління витратами на збут як ефективного інструменту економічного аналізу і контролю підприємства. Досягнення поставленої мети передбачає комплексне вивчення структури та функціонування підсистем обліково-аналітичного забезпечення, аналіз сучасних цифрових рішень, їх впливу на процеси збору, обробки та аналізу інформації, а також оцінку ефективності застосування цифрових технологій у контексті оптимізації витрат на збут.

Виклад основного матеріалу дослідження. Обліково-аналітична інформація є ключовим інформаційним ресурсом, що забезпечує ефективне управління системою безпеки підприємства. Вона формується у процесі реалізації трьох основних функцій управління: обліку, аналізу та контролю. Кожна з цих функцій виконує важливу роль у створенні повної та достовірної інформаційної бази, яка необхідна для прийняття зважених управлінських рішень.

Облік виступає базисом для подальшого аналізу, адже саме на основі зібраної облікової інформації здійснюється комплексна оцінка діяльності підприємства [12, с. 365]. Результати аналітичної обробки інформації слугують підґрунтям для здійснення контролю, який дозволяє перевірити відповідність фактичних показників встановленим планам і нормам. Таким чином, контроль забезпечує своєчасне виявлення відхилень і прийняття коригувальних заходів, а сформовані відомості надаються потенційним користувачам для підтримки управлінських процесів і підвищення рівня безпеки підприємства.

Система обліково-аналітичного забезпечення управління збутовими витратами є комплексною структурою, що складається з кількох взаємопов'язаних підсистем. Кожна з них виконує специфічні функції, спрямовані на ефективний збір, обробку та аналіз інформації щодо витрат, пов'язаних зі збутом продукції чи послуг. Така структурованість дозволяє забезпечити комплексний підхід до економічного аналізу і контролю та оптимізації витрат, що сприяє підвищенню загальної ефективності діяльності підприємства.

Основні підсистеми системи обліково-аналітичного забезпечення включають підсистему обліку збутових витрат, підсистему аналітичної обробки даних та підсистему контролю витрат (рис. 1). Визначені складові взаємодіють між собою, забезпечуючи комплексний збір, систематизацію, аналіз і моніторинг інформації для прийняття ефективних управлінських рішень щодо оптимізації витрат на збут [13, с. 268].



Рис. 1. Обліково-аналітичне забезпечення управління витратами на збут у системі економічного аналізу і контролю підприємства

Джерело: розроблено авторами

Облікова підсистема є фундаментальним елементом системи обліково-аналітичного забезпечення управління витратами і включає три основні види обліку: фінансовий, управлінський та податковий. Фінансовий облік відповідає за систематичну реєстрацію господарських операцій і формування фінансової звітності відповідно до чинних стандартів. Управлінський облік забезпечує внутрішні потреби підприємства, надаючи

детальну інформацію для прийняття управлінських рішень щодо контролю і оптимізації збутових витрат. Податковий облік спрямований на формування даних, необхідних для правильного і своєчасного розрахунку податкових зобов'язань, що також впливає на загальну структуру витрат.

Аналітична підсистема здійснює аналіз отриманої облікової інформації з метою оцінки ефективності управління витратами на збут. Вона охоплює економічний, фінансовий та ретроспективний аналіз. Економічний аналіз спрямований на виявлення причин і факторів, що впливають на структуру і динаміку збутових витрат. Фінансовий аналіз зосереджується на оцінці фінансової стабільності та рентабельності збутової діяльності. Ретроспективний аналіз дозволяє оцінити тенденції і зміни у витратах на основі історичних даних, що є важливим для прогнозування та планування. Прогнозування дає змогу оцінити можливі зміни під впливом внутрішніх і зовнішніх факторів, зокрема кон'юнктури ринку, обсягів реалізації та маркетингової активності.

Контролююча підсистема забезпечує систематичний нагляд за дотриманням встановлених нормативів і планових показників витрат на збут, поділяючись на попередній, поточний та заключний контроль. Попередній контроль спрямований на запобігання виникненню помилок і нераціональних витрат до їх фактичного здійснення. Поточний контроль здійснюється під час безпосереднього виконання збутових операцій для своєчасного виявлення і усунення відхилень. Заключний контроль полягає у підсумковій перевірці результатів діяльності, оцінці ефективності використання ресурсів та визначенні напрямків подальшого удосконалення управління витратами.

Загалом, описані вище підсистеми обліково-аналітичного забезпечення взаємодіють між собою та створюють цілісну систему формування і обробки інформації, яка є ключовою для ефективного управління витратами на збут. Вони забезпечують отримання достовірних

даних про фактичні витрати, що дозволяє контролювати реальні ресурси, використані у процесі збуту. Водночас, на основі планових показників і бюджетів формується база для порівняння і оцінки виконання фінансових планів підприємства. Крім того, система накопичує і аналізує інформацію про збутові канали та клієнтську базу, що сприяє прийняттю обґрунтованих стратегічних рішень. Аналітичні результати, отримані в процесі обробки даних, допомагають виявляти тенденції, відхилення та резерви для оптимізації витрат, а заходи контролю і коригування забезпечують своєчасне реагування на виявлені недоліки та підвищують ефективність управлінських процесів у сфері збуту. Таким чином, комплексне функціонування підсистем створює інформаційний фундамент для прийняття зважених і оперативних управлінських рішень, спрямованих на раціоналізацію і оптимізацію збутових витрат.

У сучасних умовах розвитку інформаційних технологій цифрові рішення відіграють ключову роль у вдосконаленні систем обліково-аналітичного забезпечення управління витратами на збут. Впровадження цифрових технологій дозволяє значно підвищити точність, оперативність та прозорість обробки даних, що є критично важливим для ефективного економічного контролю на підприємстві [14]. Завдяки автоматизації збору і аналізу інформації, використанню великих даних (Big Data), штучного інтелекту та інших інноваційних інструментів, підприємства отримують можливість не лише швидко виявляти відхилення від планових показників, а й прогнозувати ризики, оптимізувати витрати та приймати зважені управлінські рішення у сфері збуту. Отже, цифрові технології стають невід'ємним інструментом забезпечення ефективного економічного контролю і підвищення конкурентоспроможності підприємств на ринку.

Цифрові технології стрімко трансформують підходи до обліково-аналітичного забезпечення управління витратами на збут, надаючи нові інструменти для підвищення ефективності економічного аналізу і

контролю. Адже складовою цього процесу є цифровізація інвентаризації, яка забезпечує оперативну перевірку наявності та руху товарно-матеріальних цінностей, підвищує точність облікових даних, мінімізує втрати та сприяє своєчасному виявленню відхилень, які впливають на рівень витрат на збут [15, с. 177]. Використання сучасних інформаційних систем та аналітичних платформ дозволяє автоматизувати процеси збору, обробки та аналізу даних, що сприяє більш оперативному прийняттю управлінських рішень та підвищенню прозорості витрат [16, с. 52]. Нижче наведено ключові цифрові технології, які відіграють важливу роль у вдосконаленні системи обліково-аналітичного забезпечення (табл. 1).

Таблиця 1

Цифрові технології в обліково-аналітичному забезпеченні управління витратами на збут

Цифрова технологія	Опис	Вплив на обліково-аналітичне забезпечення
Автоматизовані системи обліку (ERP)	Інтегровані платформи для збору, обробки та зберігання облікових даних	Забезпечують точність та оперативність ведення обліку
Великі дані (Big Data)	Обробка великих обсягів різнорідної інформації	Дозволяють аналізувати тенденції та приймати прогнозні рішення
Штучний інтелект (AI)	Використання алгоритмів машинного навчання для аналізу і прийняття рішень	Підвищує якість аналітики, автоматизує виявлення аномалій
Хмарні технології	Зберігання і обробка даних у віддалених серверах	Забезпечують доступність інформації у будь-який час і з будь-якого місця
Аналітичні платформи (BI)	Інструменти для візуалізації та аналізу даних	Спрощують формування звітності і підтримують оперативне управління

Джерело: розроблено авторами

У контексті сучасної цифрової трансформації підприємницької діяльності впровадження новітніх цифрових технологій має вирішальне значення для підвищення ефективності обліково-аналітичного забезпечення управління витратами на збут. Автоматизовані системи

обліку, зокрема ERP-платформи, інтегрують різні функції обліку в єдину систему, що дозволяє значно покращити точність і своєчасність обробки даних. Завдяки цьому знижується ймовірність виникнення помилок, а також скорочується час на збір і узагальнення інформації, що сприяє підвищенню загальної ефективності управління.

Використання технологій великих даних (Big Data) відкриває нові горизонти для глибинного аналізу збутових витрат. Такі технології дозволяють опрацьовувати великі обсяги структурованої та неструктурованої інформації, що значно розширює аналітичні можливості підприємства. Завдяки цьому можливо виявляти приховані тенденції і закономірності, які не завжди помітні при застосуванні традиційних методів аналізу. Такий підхід забезпечує більш обґрунтоване прогнозування та коригування збутових стратегій.

Штучний інтелект (AI) стає потужним інструментом для автоматизації аналітичних процесів у системах управління витратами. Використання алгоритмів машинного навчання дає змогу не лише швидко ідентифікувати аномалії у витратах, але й розробляти рекомендації щодо їх оптимізації. Це підвищує якість управлінських рішень і дозволяє більш оперативно реагувати на зміни у зовнішньому і внутрішньому середовищі підприємства.

Хмарні технології забезпечують гнучкий і безперебійний доступ до облікової та аналітичної інформації незалежно від місця розташування користувачів. Завдяки цьому підвищується рівень комунікації і координації між структурними підрозділами підприємства, що особливо важливо для великих компаній із розгалуженою організаційною структурою. Використання хмарних сервісів сприяє швидкому обміну даними в режимі реального часу, що позитивно впливає на оперативність прийняття управлінських рішень.

Аналітичні платформи бізнес-інтелекту (BI) забезпечують комплексні можливості для візуалізації, аналізу і інтерпретації великих масивів інформації. Ці інструменти значно полегшують процес формування звітності та моніторингу ключових показників ефективності, дозволяючи керівникам отримувати зрозумілі і наочні дані для прийняття обґрунтованих рішень. Використання BI-платформ сприяє підвищенню прозорості управління витратами на збут та своєчасному виявленню відхилень від планових показників.

Таким чином, впровадження цифрових технологій у систему обліково-аналітичного забезпечення управління витратами на збут є важливим фактором підвищення рівня економічного аналізу і контролю на підприємстві. Вище зазначені технології не лише автоматизують рутинні процеси, а й сприяють оптимізації ресурсів, зниженню витрат і підвищенню конкурентоспроможності підприємства на ринку. Комплексне використання цифрових рішень створює основу для прийняття зважених та ефективних управлінських рішень у сфері збуту.

Висновки із цього дослідження і дальші перспективи в цьому напрямку. Узагальнюючи викладене, слід відзначити, що система обліково-аналітичного забезпечення управління витратами на збут є складним багаторівневим механізмом, який об'єднує різні підсистеми – облікову, аналітичну та контролюючу. Кожна з цих підсистем виконує важливу функцію в зборі, обробці, аналізі та контролі інформації, необхідної для ефективного управління витратами підприємства. Така інтегрована структура дозволяє формувати повну, достовірну та своєчасну інформаційну базу, що слугує підґрунтям для прийняття обґрунтованих управлінських рішень і забезпечує оптимізацію витрат на збут, підвищуючи тим самим економічну безпеку і конкурентоспроможність підприємства.

В умовах сучасної цифрової економіки особливого значення набуває впровадження інноваційних цифрових технологій у процес обліково-

аналітичного забезпечення управління витратами на збут. Використання автоматизованих систем, технологій великих даних, штучного інтелекту, хмарних рішень та платформ бізнес-аналітики суттєво підвищує якість економічного аналізу і контролю, сприяє своєчасному виявленню відхилень і дає можливість оперативно приймати рішення щодо коригування діяльності. Отже, цифрові технології стають ключовим інструментом не лише для оптимізації витрат, а й для забезпечення стабільності й ефективності функціонування підприємства в конкурентному середовищі. Перспективи подальших досліджень у цій галузі пов'язані з удосконаленням методології впровадження цифрових технологій, розробкою нових алгоритмів штучного інтелекту для глибшого аналізу витрат, а також інтеграцією систем обліку з платформами прогнозування і планування для підвищення адаптивності управлінських рішень у динамічних ринкових умовах.

Література

1. Поліщук О.М. Обліково-аналітичне забезпечення управління витратами. *Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах сталого розвитку*: зб. Матеріалів VI Міжнар. наук.-практ. конф.; 10 грудня 2020 р. Київ, КНЕУ, 2020. С. 106-108.

2. Колісник Г.М., Шулла Р.С., Левкулич В.В. Концептуальні аспекти організації обліково-аналітичного забезпечення стратегічного управління витратами підприємства. *Економічний простір.* 2022. № 177. С. 62-68.

3. Баланюк І.Ф., Шеленко Д.І., Іванюк Т.Л., Жовнір І.В., Банашкевич Т.П. Формування обліку фінансових результатів у підприємствах. *Вісник Прикарпатського університету. Економіка.* Вип. XIV. 2019. С. 179–186.

4. Бешлей Б.В. Інформаційно-аналітичне забезпечення обліку збутової діяльності дистриб'юторських підприємств. *Економіка, управління та адміністрування*. 2025. № 2(112). С. 64-72.

5. Сікач Н.С. Сутність і структура обліково-аналітичного забезпечення системи управління підприємницької діяльності. *Регіональна економіка*. 2024. № 2. С. 155-165.

6. Лебідь О. Цифрові та інформаційні технології в управлінні підприємством: реальність та погляд у майбутнє. *Економіка та суспільство*. 2023. № 55. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article /view/2840/2764 (дата звернення: 01.02.2026).

7. Андрусяк В.М., Хорошилова І.О., Смірнова Н.В. Вплив цифрових технологій на розвиток системи обліку і аудиту в Україні. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 7. URL: https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/162/168 (дата звернення: 02.02.2026).

8. Гринько Т., Гвініашвілі Т., Каліберда М. Стратегічне управління підприємством в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. № 50. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2440/2360 (дата звернення: 01.02.2026).

9. Баланюк І.Ф., Іваночко Б.Р., Кузьмін Т.Л., Мельник І.О. Сутність економічного контролю та його місце в обліково-аналітичних системах бізнесу в умовах цифрової трансформації. *Інноваційна економіка.* 2025. Вип. 2. С. 252-259.

10. Ілляшенко К.В. Взаємозв'язок економічного аналізу й обліково-інформаційного забезпечення діяльності підприємства. *Економічний простір.* 2021. № 169. С. 96-99.

11. Черневий Ю.І., Мацко В.В., Іваночко Б.Р., Мельник І.О., Баланюк І.Ф. Економічний аналіз обліково-аналітичної інформації в умовах цифровізації бізнес-процесів. *Агросвіт.* 2026. №2. С. 75-81.

12. Баланюк І.Ф., Сас Л.С., Кузьмін Т.Л., Смушак М.В. Цифрові технології обліково-аналітичного забезпечення та економічного контролю аутсорсингової й консалтингової діяльності підприємств. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2024. Том 1, Вип. 20. С. 363-371.

13. Прядко В.В. Обліково-аналітичне забезпечення управління витратами. *Економічний аналіз.* 2018. Том 28, № 4. С. 265-270.

14. Кузьмін Т.Л., Жолоб Р.В. Цифрові інструменти для оптимізації обліку витрат на збут у контексті аутсорсингових послуг. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки".* 2025. № 4. URL: https://www.inter-nauka.com/uploads/public/17501516107588.pdf (дата звернення: 01.02.2026).

15. Шеленко Д.І. Особливості проведення інвентаризації на підприємстві. *Сталий розвиток економіки.* 2015. № 1. [26]. С. 175-180.

16. Матковський П.Є., Сас Л.С., Шеленко Д.І. Розроблення інформаційної та обліково-аналітичної платформи для сільськогосподарських виробників і споживачів. *Інтелект XXI.* 2021. № 6. № 6. С 51–54. DOI: https://doi.org/10.32782/2415-8801/2021-6.9

References

1. Polishchuk O.M. (2020). Oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia vytratamy [Accounting and analytical support of cost management]. In *Oblik, analiz, audyt ta opodatkuvannia: suchasna paradyhma v umovakh staloho rozvytku*. Kyiv: KNEU.

2. Kolisnyk H.M., Shulla R.S., Levkulych V.V. (2022). Kontseptualni aspekty orhanizatsii oblikovo-analitychnoho zabezpechennia stratehichnoho upravlinnia vytratamy pidpryiemstva [Conceptual aspects of organizing

accounting and analytical support of strategic cost management]. *Ekonomichnyi prostir*, no. 177, pp. 62-68.

3. Balaniuk I.F., Shelenko D.I., Ivaniuk T.L., Zhovnir I.V., Banashkevych T.P. (2019). Formuvannia obliku finansovykh rezultativ u pidpryiemstvakh. [Formation of Financial Results Accounting at Enterprises]. *Bulletin of the Precarpathian University. Economics,* Is. XIV. pp. 179-186.

4. Beshlei B.V. (2025). Informatsiino-analitychne zabezpechennia obliku zbutovoi diialnosti dystrybiutorskykh pidpryiemstv [Information and analytical support for accounting of distribution activities]. *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia*, no. 2(112), pp. 64-72.

5. Sikach N.S. (2024). Sutnist i struktura oblikovo-analitychnoho zabezpechennia systemy upravlinnia pidpryiemnytskoi diialnosti [Essence and structure of accounting and analytical support in enterprise management systems]. *Rehionalna ekonomika*, no. 2, pp. 155-165.

6. Lebid O. (2023). Tsyfrovi ta informatsiini tekhnolohii v upravlinni pidpryiemstvom: realnist ta pohliad u maibutnie [Digital and information technologies in enterprise management: reality and future prospects]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 55. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2840/2764

7. Andrusyak V.M., Khoroshylova I.O., Smirnova N.V. (2025). Vplyv tsyfrovykh tekhnolohii na rozvytok systemy obliku i audytu v Ukraini [The impact of digital technologies on the development of accounting and audit systems in Ukraine]. *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk*, no. 7. URL: https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/162/168

8. Hrynko T., Hviniashvili T., Kaliberda M. (2023). Stratehichne upravlinnia pidpryiemstvom v umovakh tsyfrovoi ekonomiky [Strategic enterprise management in the context of the digital economy]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 50. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2440/2360

9. Balaniuk I.F., Ivanochko B.R., Kuzmin T.L., Melnyk I.O. (2025). Sutnist ekonomichnoho kontroliu ta yoho mistse v oblikovo-analitychnykh systemakh biznesu v umovakh tsyfrovoi transformatsii [The essence of economic control and its place in accounting and analytical systems of business under digital transformation]. *Innovatsiina ekonomika*, no. 2, pp. 252-259.

10. Illiashenko K.V. (2021). Vzaiemozviazok ekonomichnoho analizu i oblikovo-informatsiinoho zabezpechennia diialnosti pidpryiemstva [The interrelation of economic analysis and accounting-information support of enterprise activity]. *Ekonomichnyi prostir,* no. 169, pp. 96-99.

11. Chernevyi Y.I., Matsko V.V., Ivanochko B.R., Melnyk I.O., Balaniuk I.F. (2026). Ekonomichnyi analiz oblikovo-analitychnoi informatsii v umovakh tsyfroizatsii biznes-protsesiv [Economic analysis of accounting-analytical information under business process digitalization]. *Ahrosvit,* no. 2, pp. 75-81.

12. Balaniuk I.F., Sas L.S., Kuzmin T.L., Smushak M.V. (2024). Tsyfrovi tekhnolohii oblikovo-analitychnoho zabezpechennia ta ekonomichnoho kontroliu autsorsynhovoi y konsaltynhovoi diialnosti pidpryiemstv [Digital technologies for accounting-analytical support and economic control in outsourcing and consulting activities]. *Aktualni problemy rozvytku ekonomiky rehionu*, vol. 1, no. 20, pp. 363-371.

13. Priadko V.V. (2018). Oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia vytratamy [Accounting and analytical support of cost management]. *Ekonomichnyi analiz*, vol. 28, no. 4, pp. 265-270.

14. Kuzmin T.L., Zholob R.V. (2025). Tsyfrovi instrumenty dlia optymizatsii obliku vytrat na zbut u konteksti autsorsynhovykh posluh [Digital tools for optimizing sales cost accounting in the context of outsourcing services]. *International Scientific Journal "Internauka". Series: Economic Sciences*, no. 4. URL: https://www.inter-nauka.com/uploads/public/17501516107588.pdf

15. Shelenko D.I. (2015). Osoblyvosti provedennia inventaryzatsii na pidpryiemstvi. [Features of conducting an inventory at an enterprise]. Sustainable development of the economy. *International scientific and practical journal,* No. 1. [26]. Pp. 175-180.

16. Matkovskyi P., Sas L., Shelenko D. (2021). Rozroblennia informatsiinoi ta oblikovo-analitychnoi platformy dlia silskohospodarskykh vyrobnykiv i spozhyvachiv. [Development of information and accounting and analytical platform for agricultural producers and consumers]. *Scientific economic journal «Intellect XXI»,* № 6. No. 6. pp 51–54. https://doi.org/10.32782/2415-8801/2021-6.9